Universiteit
Leiden
The Netherlands

In de ban van goed en fout. De bestrijding van de Centrumpartij en de Centrumdemocraten (1980-1998)

Vetten, J. de

Citation
Vetten, J. de. (2016, November 9). *In de ban van goed en fout. De bestrijding van de Centrumpartij en de Centrumdemocraten (1980-1998)*. Uitgeverij Prometheus, Amsterdam. Retrieved from https://hdl.handle.net/1887/44139

Version:	Not Applicable (or Unknown)
License:	Licence agreement concerning inclusion of doctoral thesis in the Institutional Repository of the University of Leiden
Downloaded from:	https://hdl.handle.net/1887/44139

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

Cover Page

Universiteit Leiden

Leiden University Repository

The handle http://hdl.handle.net/1887/44139 holds various files of this Leiden University dissertation.

Author: Vetten, J. de
Title: In de ban van goed en fout. De bestrijding van de Centrumpartij en de Centrumdemocraten (1980-1998)
Issue Date: 2016-11-09

Woord van dank

Op dit boek ben ik op 9 november 2016 gepromoveerd aan de Universiteit Leiden. Bij het schrijven van het proefschrift kreeg ik veel hulp en steun van anderen. In de eerste plaats natuurlijk van mijn beide promotoren, Henk te Velde en Ruud Koole. Zonder hun wijze raad was dit boek niet tot stand gekomen. Ik heb veel profijt gehad van hun inspirerende begeleiding. Veel dank ben ik ook verschuldigd aan de leden van mijn promotiecommissie, de hoogleraren Carla van Baalen, Joop van Holsteyn, Leo Lucassen, Gerrit Voerman en Wim Voermans; zij voorzagen mij in de laatste fase van nuttig commentaar.

Interessant én gezellig waren de regelmatige bijeenkomsten van de promovendi van Henk te Velde. Delen van dit boek zijn daar besproken en van kritisch commentaar voorzien. Ik zal deze bijeenkomsten, en de etentjes na afloop, nog missen. Veel dank voor collega-promovendi Alexander Beelaerts van Blokland en Leonard Ornstein die hun uitgebreide netwerk beschikbaar stelden; zij brachten mij in contact met enkele mensen die ik voor dit onderzoek kon interviewen. Veel dank ook voor Tom Louwerse, die mij cijfermateriaal over de analyse van enkele verkiezingsprogramma's van de CP en CD ter beschikking stelde. En een speciaal woord van dank voor Elisabeth Dieterman, Arjan van den Bosch, Huub Wijfjes, Robert Hessing en Constant Hijzen; zij hebben (delen van) dit boek van deskundig commentaar voorzien.

Een aantal mensen heeft mij geholpen om dit onderzoek op te

starten. Veel informatie en nuttige adviezen kreeg ik in dat verband van Jaap van Donselaar, Meindert Fennema en Joop van Holsteyn. Zij hadden zelf onderzoek naar radicaal-rechtse partijen en naar de CP en CD gedaan en hadden met Janmaat gesproken. Veel dank ben ik ook verschuldigd aan Marco Schikhof en Annette Linden, die materiaal over de CP en CD dat zij in het kader van hun eigen onderzoek voor een eindscriptie of dissertatie hadden verzameld aan mij ter beschikking hebben gesteld. Veel van dit materiaal heeft een uniek karakter, zoals interviews met de partijtop en kaderleden van de CP en CD. Voor dit boek heb ik een groot aantal mensen geïnterviewd die allemaal op de een of andere manier met de bestrijding van de CP en de CD te maken hadden. Van hen hoorde ik veel mooie verhalen en verkreeg ik nuttige inzichten. Ik wil hen daarvoor graag bedanken. Veel van de voor dit boek geraadpleegde archieven worden bewaard op het Internationaal Instituut voor Sociale Geschiedenis; de leeszaal van het IISG was altijd een plezierige omgeving om te werken. Tot slot dank ik mijn gezin – José, Eveline en Charlotte –, mijn familie en mijn goede vrienden. Met hen heb ik afgelopen jaren veelvuldig over dit onderzoek gesproken. Maar zij zorgden ook voor de broodnodige ontspanning na een dag hard werken. Ze hebben het boek zien groeien en vroegen zich wellicht af wanneer het ooit gereed zou komen. Ik kan hen nu geruststellen; het is eindelijk af.

Dit boek draag ik op aan mijn ouders – in dankbare herinnering.

Register

Adelmund, Karin 189
Aken, Dan van 168-169, 173, 205
Art, David 104, 278

Balkenende, Jan Peter 140
Bardi, Omar el 125
Beernink, Henk 148
Berg, Max van den 73
Bergh, George van den 20
Blom, Hans 14
Bodemeijer, Nico 204, 236
Bolkestein, Frits 76, 84-86, 97-98, 101, 174, 195, 282-283
Boot, Robert 32-33
Bovend'Eert, Paul 94
Brants, Kees 83
Brink, Rinke van den 205, 210
Brinkman, Elco 101
Brookman, Henry 32-33, 40, 61, 102, 168, 172, 202
Brouwer, Ina 244
Brug, Wouter van der 61
Bruyn, Willem 35, 117-119, 150, 161-162, 184, 229, 251
Buijs, Frank 221-223
Bukman, Piet 81, 100, 244
Buuren, Ed van 168-169

Calhoun, Craig 42, 44
Canovan, Margaret 51
Corporaal, Dick 229, 235, 239-240, 254

Dales, Ien 37, 77, 80, 85, 101, 152, 160, 195-197, 212, 278
Dam, Marcel van 12, 102
Damen, Sofie 68
Davis, Amber Jane 85-86
Deetman, Willem (pseud. is Victor Luchteling) 251
Deetman, Wim 99-100
Dijk, Kees van 151, 160, 176
Dijkstal, Hans 79-80, 93
Dolman, Dick 11-12, 70, 81, 102
Donselaar, Jaap van 14-15, 199, 265-266
Downs, William 21-22
Duinmeijer, Kerwin 204, 236

Eijndthoven, Rob van 187
Elbers, Frank 16
Ellinas, Antonis A. 190-191
Elsthout, Wim 37, 41, 80, 204
Elzinga, D.J. 148
Engelen, Dick 166
Erp, Broos van 100-101
Es, Andrée van 68
Eversdijk, Huib 67

Fennema, Meindert 14, 16, 19, 28, 136, 141, 265

Fortuyn, Pim 137, 192, 282-283
Frank, Anne 181
Franssen, Jan 134, 255-256, 261
Freling, Martijn 135
Fresco, Ben 34-35, 118, 168, 172, 226

Gardeniers, Til 88
Giesen, Mart 172, 262
Glimmerveen, Joop 32, 169
Graaf, Thom de 94
Graman, Yge 32-33, 197-198, 202, 204, 219
Gualthérie van Weezel, Hans 70

Haan, Pieter de 166
Haar, A. ter 252
Haas-Berger, Ineke 69-70, 102
Hart, A.C. 't 127, 138
Havertong, Gerda 189
Heerden, Sjoerdje van 208, 217
Heijningen, Leo van 28, 57, 115, 118, 127-128, 131-133, 139, 145, 156-157, 165
Hermans, Loek 71
Hijzen, Constant 166
Hirsch Ballin, Ernst 37, 80, 101, 122, 196
Hitler, Adolf 193
Hock, Evi 33
Hoedeman, Jan 196
Hoessein, Saddam 203
Holsteyn, Joop van 28-29, 163, 266
Hond, Maurice de 34, 172
Honders, Martin 236
Hoogendoorn, Willem 83
Hout, Bas van 197-199, 204
Husbands, C.T. 15
Huys, Servaes 79

Ignazi, Piero 264
Ivaldi, G. 39

Janmaat, Hans (Johannes) 9-13, 16, 28-29, 31, 33-39, 41, 49-50, 54-55, 58-59, 61, 63-65, 67, 69-85, 87-91, 94-105, 111-112, 114-116, 119, 121, 125-128, 130-145, 149, 153-156, 160-163, 165, 168-173, 175-179, 184-186, 188, 193, 195-209, 211-216, 218-220, 225-227, 229-231, 233, 236, 242-244, 251-254, 256-257, 272, 274-278, 280, 283-284
Jansen van Galen, John 220
Joekes, Theo 67
Johnstone, R. 165
Jong, Erik de 169
Joustra, Arendo 196
Jurgens, Erik 81-82, 100, 141, 199

Kamminga, Jan 72
Kamp, Henk 94
Keijne, John de 236
Klijnsma, Meine Henk 153-154, 165
Knappert, J. 48, 165
Kniesmeijer, Joke 66, 183-184, 186, 216, 246, 274
Kok, Wim 75, 99
Koning, Michiel 204
Konst, Nico 36, 116, 161, 172-173, 194, 227, 229
Kooiman, Kees 198
Korte, Rudolf de 151
Korte-van Hemel, Virginie 70-71
Korthals Altes, Frits 70, 89, 242-243
Kosto, Aad 91
Krajenbrink, Jan 67, 77, 182, 243
Kummeling, H.R.B.M. 94

Lange, Sarah de 68, 103
Lankhorst, Peter 11, 69, 74, 78-80, 84, 101, 243
Leijten, Jan 199
Lieshout, Jack van 231-232, 234-235, 252
Lilipaly, John 79
Linden, Annette 28
List, Gerry van der 196
Loewenstein, Karl 19-20
Louw, André van der 88

Lubbers, Ruud 63, 98-99, 103, 189
Luchteling, Victor *zie* Deetman, Willem

Maussen, Marcel 19
Middelkoop, Eimert van 77
Mijnssen, W. 111, 119
Minkenberg, Michael 264
Mouffe, Chantal 278-279
Mudde, Cas 14, 16-17, 29, 39, 261
Mudde, Tim 135
Mulder, L. 115

Nieuwenhuis, A.J. 121, 126, 133
Nijpels, Ed 81, 84
Noorloos, Marloes van 109, 111

Oerlemans, J.W. 53
Otjes, Simon 85
Oukbih, Mustapha 119
Overwater, Fons 168-169

Patijn, Schelto 72
Pedahzur, Ami 180
Pen, Jean-Marie Le 203
Peper, Bram 254, 256
Plas, Richard van der 197, 202-204
Ploeg, Ad 182
Polak, Wim 238
Pompen, J.A.A.G. 227
Poppe, Toon 187

Rehwinkel, Peter 87, 92, 94
Rensen, Peter 197-198, 203-204
Rietkerk, Koos 148-149, 151, 242-243
Roethof, Hein 89
Rosier, Theo 94, 108, 113, 141
Rost van Tonningen, Florrie 202
Ruiter, Job de 89

Schaefer, Jan 12, 100
Schafraad, Pytrik 192, 208, 217
Scheffer, Paul 282-283
Schikhof, Marco 28-29
Schumacher, E.F. 58
Schutte, Gert 101
Schuurman, Wil 36-38, 49, 57, 80, 82, 90-91, 128-133, 142, 198, 230, 236, 244, 251, 257
Segers, Danny 229, 231-232
Sorgdrager, Winnie 91-92
Spanje, Joost van 61
Spek, Fred van der 83, 243
Sprong, Simon 230
Steen, John van der 187
Stekelenburg, Johan 187

Taggart, Paul 51
Thatcher, Margaret 83
Thijn, Ed van 84, 160

Uyl, Joop den 11, 97, 102

Veeris, J. 141
Veldhuis, Jan te 87, 94
Vermeulen, B.P. 134
Verwiel, M.H. 135
Vierling, Alfred 35, 40, 117, 162, 172-173, 205, 226, 262
Vliegenthart, Margo 136
Voermans, jurist 143
Voorhoeve, Joris 75, 81
Voskuil, Bert 202, 206
Vreeswijk, Wim 34, 36, 125, 127, 172, 179, 188, 226, 229, 231
Vries, Bert de 74

Wallage, Jacques 97, 100
Weisglas, Frans 83
Welschen, A.C.M. 127, 130, 134, 241, 283
Wijer, Henk de 172
Wilders, Geert 282, 284
Willems, Wilbert 244
Witte, Hans De 21-22
Wöltgens, Thijs 97, 101

Zonneveld, Cor 37, 80, 153-154
Zwamborn, Marcel 91

Curriculum vitae

Jan de Vetten (Naaldwijk, 1953) studeerde, na het behalen van zijn hbs-B-diploma in 1971, tussen 1973 en 1981 geschiedenis aan de Rijksuniversiteit Leiden. Hij sloot zijn studie af met een scriptie bij prof. Cees Fasseur over de rol van Willem Schermerhorn bij de dekolonisatie van Indonesië in de jaren 1945-1947. Na zijn afstuderen was hij tussen 1981 en 1988 werkzaam bij de Rijksoverheid, eerst bij het ministerie van Binnenlandse Zaken en daarna bij de Algemene Rekenkamer. Na 1988 stapte hij over naar het bedrijfsleven en was hij werkzaam bij enkele organisatieadviesbureaus. Vanaf 2002 is hij zelfstandig organisatieadviseur.